

עין משפט
נר מצוה

נושאים על האנוסה פרק אחד עשר יבמות קא.

מסורת הש"ס

לו א מיי פ"כ מהל'
אסורו יראה הלכה
מי:
א ב מיי פ"ד מהלכות
נוס הלכה ה סמנ
עשין רב נצ טושי"ע ח"ע
סומן קטן סעיף ה:
ב ג מיי"ט ט"ג הלכה יח
טושי"ע ט"ג סעיף כג:
ג ד מיי"ט ט"ג הלכה טו
טושי"ע ט"ג סעיף לה:
ד ה מיי"ט ט"ג הלכה טו
וטושי"ע ט"ג סעיף ט'
וכפירושו ספר תולדות סעיף
מ"ז:
ה ו מיי"ט ט"ג הלכה ה
וטושי"ע ט"ג סעיף א:
ז ח מיי"ט פ"ב מהלכות
סנהדרין הלכה ו סמנ
עשין יו:

הכה זה ב' קל"א את זה ב' או הכה שניהם בבת אחת חייב. זו
ואין לריך לומר זו קמני ולא חש למימני זע"א כיון דרבי
יהודה פליג עלה ומחלק בין זה אחר זה לבת אחת ור"ח גרים
הכה שניהם או קלל שניהם בין זה אחר זה בין זבת אחת חייב ואין
להקשות י' הא דלאמר ריש לקיש
בהעמדות (זבחים דף ע"ג.) הפגול
והנותר שנזלגן זה זבה פטור ח"א
שלא ירצה מין על חצירו ויבטלנו
ודייק המס דהתלפת ספק לא שמה
התראה ומאי שנא מהכה שניהם
זבת אחת לא דמי להכא יודע הוא
דעובר על לאו ומיתה למכה
אציו ציורו אצל המס אינו
יודע אי זו מין הרצה על חצירו אם
עובר משום פגול או משום נותר
ואין להשאיר סוף: **עוולה** בעל
ברחו. מיתה ט' חלוקת ממשעת ליה
דעולה זעל כרחו דלמא זעל כרחם
דצני משמרה קאי: **ואם** היו
שניהם ב'. מיתה אמאי לא פריך
חלק אחד פשיטא ושמה משום דמאן
ליה ליעיל (דף ט"ג): תנא ליה נמי הכא:
הדרן עלך נושאים על האנוסה

חייב. שהי אחד מהם אציו (ס' קצבר התלפת ספק שמה התראה
הואיל וממ"נ עובר) והכה: זבת אחת. שמעטן נמקל בהכה
אחת: חייב דבהתלפת דלאו המרו זו אל תכה שניהם שממכה
זו אמת מתחייב: **זוה אחר זה פטור.** דליכא שמי התראות וכל
הוא ומדא הוה התלפת ספק ולת"ק
התראת ספק שמה התראה הואיל
וממה נפשך עבר: **מ"ט דמאן דפטור.**
זבת אחת הא דלאו התראה היא:
למטה. חציו ודמי **למעלה.** כלפי
מעלה כי יקלל אלהיו (ויקרא כד):
איסקה הכאה לקללה. צפרשת וללה
המשפטיס) סממן הענין אלל שפסוק
אחד מפסיק בייניה ואיכא למ"ד היסק
הוא זבלו הן הנחנקין (סנהדרין פה):
האמר צעני דיעביד מלוה. בתמיה
גרסין לה דקא אמרת למה עולה הא
דלאי זבל חלוקה נמי ליה למיעבד עבוד'
אלא זעי הכי עלה לא קמני דנימני עלה
זמשמרו אינו חולק: **זעל כרחו.** דע"ג
דאינו חולק כפיני ליה לעבוד: **משום פגם.**
שמי משפחות זבזבין עליו שיאמרו בני
אלס פסול הוא לעבודה (י' זבני משמרות
יולין לכופו ולומר לו הואיל ואומרים
עליך שאתה משמחה שלנו עבד
זמשמר שלנו שלא יאמרו בני אלס שלא
לאוך עובד זמשמר אחר פסול הוא זה
וכן זמשמרו של אחר): כל משמר חלוק
לששה זמי אבות וכל אחד עובד את יומו
וטוטל עורות קדשים הכאים צימו:
הדרן עלך נושאים על האנוסה

(א) מכות טו. ע"ג וטו"ס
פ"כ ע"ג חולין פכ. דל"א.
ז) סנהדרין פה.
ג) נקדשין יח. וטו"ס.
ד) נדרין יט. ט' ס' סמנ
טו. קי"ט. (ז) וטו"ס פ"ב. כ"ג.
ח) סנהדרין י' קדושין ע"ו.
ט) ס"א עין זה. ט' שומת
כ"א. ט' ס"א עין זה. ז' ז"ל
מסנהדרין. ט' ע"י מו"ק.
ט) סנהדרין י"ג.

תוספות ושינוי

חלצה נתבע. של עור כר
הענין שלטן חלילה שבה
דיעבד אכל לתחלה לא
דמתפרש בגמ' מורה משום
מנגע המופשט שניטל נגו
אכל עיקר חלילה בגמלה
והוא של עור קשה
ומשפסק אין לו מקנה דין
דכך לטענה לפרק טו
למז אחר מנגע שעורו עב:
מן הארכובה ולמעלה.
פירש"י נתחך רגלו מן
הארכובה ומלמטה ותלך
למעלה מן הארכובה ולא
הריח דל"כ הכי קאמר
אלס נתחך רגלו מן
הארכובה ולמטה חליתו
שבה הא אמרי' לקמן
(בפירושו) שבע"ט (ק).
אמר אמתו היא מלך
דמנע על לוחמא דרגילה
לא חלך פירוש שרגלו הפוך
ודורס זעמיו של רגל
לוחמא לטון ולוחין פלנק"א
נלע"ז ולטון שאינו דורס
מתקוט מדרכ רגלו ואמר
מנן לקמן (ט"ס) אמר
אמימר לא כד אצין חלין
ולא כד קפוינן חלין שני
ספדיס היו לחללוש
לדעתיה דרבי אבהו ואתהפוך
כרעיהו וזי גרע הכה
לחיטוף כרעיהו מתחך
רגלו מן הארכובה ולמטה
דלמך הכה דלכ"ר לאן
פירש"י ר"י וכן מנאל
גירושלמי מן הארכובה
ולמעלה פסולה מן
הארכובה ולמטה שבה
ולעולם ממיי שרגלו שלט
ולעל פרסחי:

מצוות חציצה. הא קמ"ל דבעינן
שלשה שיוודעין להקרות
בעין דיינים. אצל זשאר דברים אין
לריך שיהיו צבאין זבן או לא עשו
צעוב יוכלו ליטאל לזבאין אצל
קריאה אס לא ידעו להקרות לא יוכלו
ליטאל לזבאין אס הקרו יפה:
ואין ב"ד שקור מוסיפין עדיהם
עוד אחר. הכה גבי חלילה
אמי שפיר דאין צ"ל שקול מוסיפין
עליהם עוד אחד דהא איכא כמה
פלוגתי זממתי' אצל לענין סמיכת
פר דבעינן נמי שלשה' קשה וי"ל
דהתם נמי איכא פלוגתא אי זענין
זכל כחו (תגינה טו): ועי"ל דכל
דוכמין דבעינן ראוי ל"צד אין צ"ל שקול:
זקני שנים וזקנים שנים. פירש
צקוני' ונגשה יצמתו אליו
לעניי הזקנים האנך לדלעיל קאי ואין
נראה לרי"י דברש' סנהדרין (ג' ג.)
מפיח הא דבעינן שלשה מומין
מדכמדי ג' האלהים ולא אמרינן
האלהים זמרא אדלעיל קאי ואמר
ר"י דהזקנים דלעניי אנטרין למכתב
דאי הוה כתב ונגשה יצמתו לעיניהם
ה"א אי יצס סומא לא יתלון ולהכי
כמדי לעניי הזקנים אצל חלצה מן
הסומא חלילה כשה: **מיבעיי ריה**
לרבות הדיושות. ו"א' ומוקיים אמאי
לא משמע ליה זקני השוק כדאמר
צפרק זמרא דטוטה (דף מד.) וצפרק
קמא דסנהדרין (דף ד'.) אי לא ושופתיך
הוה אמינא זקנין אפילו זקני השוק
גבי עגלה ערופה וי"ל דשאני הכה
דכמדי השערה דמשמע סנהדרין:
יפה

הדרן עלך נושאים על האנוסה
הגהות הב"ח
(א) גמ' למה עולה כ"י עד
בע"כ ח"א"מ. וי"צ פירוש
משמע דלח גרסי' למח
עולה האמינן כי אלל התם
כ"י גרסיה: (ב) פ"ט דממו
ליה ואזיל לחאי בית אב
ומדרחו ליה אמר ר"פ
כ"י: (ג) ח"י (ש"ס) ד"ה
להקרות בנין לקמיה
וילבימה מאן יצמי:
(ד) תרי"ה הכה וכו' ואין
להקשות מזה כ"י:

(א) אלו' ז'ל וכן פירש ר"י
וכן מנאל ציורלמני דמן
הארכובה ולמעלה היינו אס
קשה הירעות מן הארכובה
ולמעלה פסולה וכו'.

הדרן עלך נושאים על האנוסה
מצות חציצה בשלשה דיינים ואפילו
שלשתן הדיושות חלצה במגעל
חציצה כשרה באנפיליא חציצה
פטולה בסנדל שיש לו עקב כשר ושואין לו
עקב פסול (ד' מן הארכובה ולמטה חציצה
כשרה מן הארכובה ולמעלה חציצה פטולה
ה"חלצה בסנדל) שאין שלו או בסנדל של
עין או בשל שמאל בימין חציצה כשרה
חלצה בגדול שהוא יכול להלוך בו או בקטן
שהוא חופה את רוב רגלו חציצה כשרה:
גמ' ומאחר דאפילו שלשה הדיושות דיינים
למה לי הא קמ"ל דבעינן בשלשה שיוודעים
להקרות כעין דיינים תניא להא דתנו רבנן
מצות חציצה בשלשה שיוודעין להקרות
כעין דיינים רבי יהודה אומר בחמשה מ"ט
דת"ק דתניא וזקנים שנים ואין בית דין שקול
מוסיפין עליהן עוד אחד הרי כאן שלשה ור'
יהודה זקני שנים וזקנים שנים ואין בית דין
שקול מוסיפין עליהן עוד אחד הרי כאן ה'
ות"ק האי זקני מאי עביד ליה מיבעיי ליה
דביוי אפילו שלשה הדיושות ורבי יהודה
הדיושות מנא ליה נפקא ליה מלעניי דאמר
מז' לעיני פרט לסומים ומדאיצטרך לעיני
למעוטי סומים ש"מ דאפילו הדיושות דאי
דתני רב יוסף ו"כשם שב"ד מנוקים בצדק כך ב"ד מנוקים מכל מום
שנאמר

לעני רש"י
קלצרין. נל-בר.
שול"ח. סוליה (ואו ע"כ).

מוסף רש"י
הכה זה חזרו והכה זה.
מי שלל שמה אחר גיעה
שלשה חמשי ויחס ויכלה,
ספק נן משעך לנשון
ספק נן שעה לאחיון
וכסגל הכה את האמר
וזמר וכה את חצירו
(חולין פ"ג) זמתי התראת,
הואל לא כל חלל חלית.
ספק (מכות טו.) חייב.
דקסרי התלפת ספק שמה
התראה (חולין פ"ג.) בבת
אחת. הכאה אחת (ש"ס)
(צ"א) החלש שמי דייני וכה
זה חלית זהה צמח
(כ"ג) א': בהתראה אחת
מוך דמי דעיה' דיחול נ'כ
התראה ודאי זממה נפק'
מז מייניה אציו
מז הארכוב ולמטה. חלצה נלמי שנתחך רגלו ושמעתי צו קלמ מן הארכובה ולמטה (נדרין י'.) או בשל שמאל בימין.
סנדל של שמאל בעל חולצה חלצה בימין הוא. דומה רגל רגל ממורע (שבת טו.) כך ב"ד מנוקים מכל מום. פגם
משפחה (סנהדרין ד') פסול ויתחקן. ובסנהדרין קאמר. או גזולה או קטנה. אצל דיינים נעמלה לא (חולין טו.).

(א) נראה דלי' קימין ליה לשוק רגל ושפיר קרינן ביה חלילה נעלו מעל רגל אצל הכה וכו' יב"ח"ס מאן סימן ו'.